

*Societatea pe Acțiuni „Cartuș” MD-2028, Moldova,
mun. Chișinău, str. Mitropolit Gurie Grosu, 1
Tel +(373-22) 22-55-75*

APROBAT
la Adunarea generală
a acționarilor S.A. „Cartuș”
Procesul-verbal nr.1
din 25 iunie 2021

CODUL DE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Coordonat:
Consiliul Societății
S.A. „Cartuș”
Proces-verbal nr. 2 din 07 aprilie 2021

Chișinău 2021

CUPRINS:

1. DISPOZIȚII GENERALE	3
2. DREPTURILE ACȚIONARILOR.....	5
3. ORGANELE DE CONDUCERE ALE SOCIETĂȚII.....	7
Secțiunea 1 Adunarea generală a acționarilor	7
Secțiunea 2. Consiliul societății	9
Secțiunea 3. Organul executiv	11
4. POLITICA DE REMUNERARE	12
5. VALORILE CORPORATIVE.....	13
6. CONFLICTUL DE INTERESE	14
7. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIEI ȘI TRANSPARENȚA.....	15
8. AUDITUL, CONTROLUL INTERN ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI.....	16
Secțiunea 1. Auditul extern	16
Secțiunea 2. Comisia de cenzori	16
Secțiunea 3. Managementul riscului	17
11.DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII	17

Având în vedere practica internațională în domeniul guvernantei corporative, principiile guvernantei corporative elaborate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), precum și experiența acumulată în perioada acțiunii Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997 cu modificările ulterioare, se pune în aplicare Codul de Guvernare Corporativă, cu următoarele clauze:

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. S.A. „Cartuş” este o întreprindere cu capital majoritar de stat și reprezintă o entitate comercială cu sucursale în teritoriu.

1.2. Guvernarea corporativă a S.A. „Cartuş” (în continuare Societate) reprezintă ansamblul principiilor cu privire la cadrul de administrare a activității Societății și a relațiilor dintre Acționarul majoritar și unic prin intermediul Agenției Proprietății Publice (în continuare APP), Consiliul Societății (în continuare Consiliul), Organul executiv și alte părți interesate: angajați, parteneri, creditori ai societății, autorități publice centrale (în continuare APC) și autorități publice locale (în continuare APL), etc.

1.3. Obiectivele guvernantei corporative sunt:

- transformarea SA „Cartuş” într-o companie competitivă și durabilă;
- crearea unui sistem eficient pentru garantarea siguranței fondurilor oferite de către acționarul majoritar;
- utilizarea eficientă a fondurilor transmise de acționarul majoritar;
- reducerea riscurilor de toate genurile;
- sporirea atractivității investiționale a societății și a valorii acțiunilor sale;
- sporirea performanțelor societății.

1.4. Scopul Guvernantei Corporative rezidă în stabilirea funcțiilor și regulilor corespunzătoare atât pentru managementul de vârf și mijlociu al întreprinderii, cât și al acționarului majoritar al societății, având ca finalitate protejarea și promovarea drepturilor acționarilor și a altor părți interesate, clarificarea rolurilor de guvernare ale organelor de conducere, asigurarea funcționării societății pe acțiuni într-un mediu lipsit de corupție, precum și promovarea intereselor managerilor, angajaților și acționarilor prin armonizarea cadrului normativ corporativ.

1.5. Codul de guvernare corporativă (în continuare - Cod) stabilește un ansamblu de responsabilități și practici ale conducerii, având drept scop oferirea unor direcții strategice și a unei asigurări că obiectivele Societății vor fi atinse, respectiv asigurarea că riscurile sunt gestionate corespunzător și că resursele companiei sunt utilizate responsabil.

1.6. Prezentul Cod nu pretinde să înglobeze toate situațiile care pot apărea în domeniul profesional, ci să stabilească niște principii de conduită care vor orienta acțiunile tuturor și ale fiecărui angajat în parte, în activitatea lor profesională.

1.7. Societatea promovează printre angajații săi recunoașterea comportamentelor ce corespund principiilor etice de loialitate și bună credință, manifestate prin intermediul următoarelor exigențe:

- a) *Loialitate față de Societate.* În timpul exercitării responsabilităților profesionale, angajații și persoanele cu funcții de conducere trebuie să acționeze cu loialitate, contribuind la apărarea intereselor întreprinderii.
- b) *Respect față de lege.* Angajații și persoanele cu funcții de conducere ale Societății trebuie să respecte legile în vigoare, acționând în corespundere cu spiritul și finalitatea acestora, și demonstrând în toate acțiunile lor un comportament etic.
- c) *Onestitate în gestiune și neacceptare a mituirii și corupției.* Societatea interzice mituirea autorităților și funcționarilor publici și le interzice angajaților săi să le ofere terților sau să primească de la terți plăți nepotrivite de orice tip, nici cadouri sau daruri ori favoruri care sunt în afara întrebuintării pe piață sau care, prin valoarea, caracteristicile sau circumstanțele lor, în mod rezonabil, ar putea altera dezvoltarea relațiilor comerciale, administrative sau profesionale.
- d) *Confidențialitate.* Fiecare angajat sau persoană cu funcție de conducere va respecta cu strictețe obligația de confidențialitate permanentă cu privire la informația a cărei difuzare sau publicare ar putea afecta interesele Societății.
- e) *Transparența.* Toți angajații Societății trebuie să pună la dispoziție informații veridice, necesare, complete și concrete cu privire la desfășurarea activităților ce țin de îndeplinirea funcțiilor sau de domeniul de competență.
- f) *Egalitate de oportunități.* Societatea promovează dezvoltarea profesională și personală a tuturor angajaților săi asigurând o egalitate de oportunități prin intermediul politicilor sale de acțiune. Selectarea și promovarea angajaților se bazează pe criterii obiective de merite și capacități.
- g) *Nediscriminare.* Societatea caută să asigure un climat de lucru liber de orice discriminare interzisă de către lege, și în particular din motive de rasă, credință, cultură, naționalitate sau sex, precum și de orice comportament care ar implica o hărțuire cu caracter personal.
- h) *Instruire și calificare.* Societatea consideră că dezvoltarea profesională care permite obținerea unui randament sporit în realizarea funcțiilor de serviciu este strâns legată de dezvoltarea integrală a persoanelor.
- i) *Securitate și sănătate la locul de muncă.* Angajații vor respecta cu strictețe atât normele stipulate de lege, cât și cele stabilite de către S.A. „Cartuş” în domeniul protecției muncii, prevenirii riscurilor de muncă și politici de mediu ambiant.
- j) *Profesionalism.* Angajații și persoanele cu funcții de conducere ale S.A. „Cartuş” trebuie să acționeze cu profesionalism și să-l manifeste într-o modalitate integră și în corespundere cu valorile corporative.

CAPITOLUL II. DREPTURILE ACŢIONARILOR

2.1. Cadrul guvernantei corporative asigură un tratament echitabil pentru toţi acţionarii societăţii, inclusiv pentru cei minoritari şi/sau străini, deţinători de acţiuni ordinare şi/sau preferenţiale. Drepturile şi obligaţiile acţionarilor sunt stipulate în legislaţie, statut şi reglementările interne ale societăţii.

2.2. Cele mai importante drepturi ale acţionarilor sunt:

2.2.1. Dreptul de a fi informat. Acţionarul este în drept:

- 1) să-şi exercite drepturile fără a întâmpina bariere informaţionale instituite de societate;
- 2) să fie informat despre drepturile sale şi modul în care acestea pot fi exercitate;
- 3) să obţină informaţiile solicitate de la societate în timp util;
- 4) să fie informat despre structura capitalului şi înţelegerile care permit persoanelor ce acţionează în mod concertat să exercite controlul asupra societăţii;
- 5) să fie informat despre identitatea tuturor acţionarilor care deţin cel puţin 5% din acţiunile societăţii;
- 6) să solicite prezentarea informaţiei privind convocarea adunărilor generale ale acţionarilor prin notificări electronice, ca un mod suplimentar de informare, cu indicarea expresă în statutul societăţii (în special pentru societăţile cu un număr mare de acţionari).

2.2.2. Dreptul de a participa şi de a vota în cadrul adunării generale a acţionarilor.

Pentru realizarea eficientă a acestui drept este necesar ca:

- 1) ordinea de informare despre ţinerea adunării generale a acţionarilor să dea posibilitate acţionarilor de a se pregăti corespunzător pentru participare la ea;
- 2) acţionarilor să li se acorde posibilitatea de a lua cunoştinţă de lista persoanelor care au dreptul de a participa la adunarea generală a acţionarilor, cu respectarea prevederilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal;
- 3) locul, data şi ora ţinerii adunării generale să fie stabilite în aşa mod încât acţionarii să aibă posibilitatea egală şi neîngrădită de a participa la ea;
- 4) exercitarea drepturilor acţionarilor de a cere convocarea adunării generale şi de a înainta propuneri pentru ordinea de zi a adunării să nu implice dificultăţi nejustificate;
- 5) acţionarul trebuie să aibă oportunitatea de a adresa întrebări persoanelor cu funcţii de răspundere ale societăţii, inclusiv întrebări referitor la raportul Comisiei de cenzori şi, după caz, raportul de audit al societăţii;
- 6) fiecare acţionar să aibă posibilitatea de a-şi realiza dreptul de a vota, în modul prevăzut de legislaţie, statut şi reglementările interne ale societăţii. Societatea trebuie să faciliteze utilizarea celui mai simplu şi comod mod de realizare a dreptului de vot;

- 7) participarea acţionarilor la luarea deciziilor în contextul eficientizării guvernantei corporative să fie facilitată şi să se asigure dreptul acţionarilor de aşi expune punctele de vedere privind chestiunile propuse spre examinare şi aprobare la adunarea generală a acţionarilor.

2.2.3. **Dreptul de a primi dividende.** Pentru realizarea acestui drept este necesar de:

- 1) stabilit pentru acţionari un mecanism transparent şi clar de calcul a mărimii dividendelor şi de plată a lor;
- 2) prezentat acţionarilor informaţie suficientă pentru formarea unei imagini veridice despre condiţiile şi modul de achitare a dividendelor;
- 3) asigurat un mod de achitare a dividendelor care să nu fie însoţit de dificultăţi nejustificate.

2.2.4. **Dreptul de a transmite sau de a înstrăina acţiunile în condiţiile legii.**

- 1) transmiterea sau înstrăinarea acţiunilor se efectuează în conformitate cu prevederile legislaţiei.
- 2) toate transferurile sau înstrăinările acţiunilor trebuie să fie înregistrate în registrul Depozitarului Central Unic al valorilor mobiliare în strictă conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

2.2.5. **Dreptul de a fi ales în organele de conducere ale societăţii.**

2.2.6. Pe lângă drepturile ce reies din prevederile legislaţiei şi drepturile comune ale tuturor acţionarilor, un acţionar minoritar are dreptul de a:

- 1) fi protejat contra acţiunilor directe sau indirecte cu caracter abuziv din partea sau în interesul acţionarilor ce deţin un număr de acţiuni ce acordă controlul asupra societăţii;
- 2) fi protejat de conduita dubioasă a Consiliului prin intermediul cerinţei ca oricare tranzacţie între acţionarii majoritari şi societate să fie efectuată fără a fi lezate interesele materiale ale societăţii;
- 3) obţine, în condiţiile legii, repararea prejudiciului dacă drepturile sale au fost încălcate;
- 4) cunoaşte dacă cineva dintre acţionarii societăţii sunt persoane interesate în efectuarea tranzacţiilor cu conflict de interese.

2.2.7. Deţinătorilor de acţiuni preferenţiale nu li se pot modifica drepturile decât prin hotărârea adunării generale a acţionarilor, cu condiţia existenţei unei hotărâri aparte, aprobată cu votul a cel puţin trei pătrimi din acţiunile preferenţiale.

CAPITOLUL III. ORGANELE DE CONDUCERE ALE SOCIETĂȚII

Secțiunea 1. Adunarea generală a acționarilor

- 3.1.** Acționarii își pot realiza dreptul lor de a participa la activitatea societății în cadrul adunării generale a acționarilor. Societatea va convoca Adunarea generală ordinară anuală a acționarilor cel puțin o dată pe an, iar cele extraordinare ori de câte ori este necesar.
- 3.2.** Pentru acționarii minoritari Adunarea generală a acționarilor oferă oportunitatea de a obține informații privind activitatea Societății și de a adresa întrebări organelor de conducere ale societății în conformitate cu atribuțiile acestora. Prin participarea la Adunarea generală a acționarilor acționarul își exercită dreptul său de a fi implicat în managementul societății.
- 3.3.** Adunarea generală este în drept să stabilească norme de voturi mai mari decât cele prevăzute de actele normative în vigoare asupra chestiunilor ce țin de competența exclusivă, inclusiv cu privire la:
- a) aprobarea Statutului societății sau a modificărilor și completărilor în Statut;
 - b) aprobarea Codului guvernantei corporative, precum și modificarea sau completarea acestuia;
 - c) aprobarea hotărârii cu privire la modificarea capitalului social;
 - d) aprobarea modului de asigurare a accesului acționarilor la documentele societății, prevăzute la art. 91 alin.(1) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997;
 - e) aprobarea hotărârii cu privire la emisia obligațiunilor convertibile;
 - f) aprobarea hotărârii privind înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur acționarilor și/sau salariilor societății;
 - g) aprobarea Regulamentului Consiliului societății, alegerea membrilor Consiliului societății și încetarea înainte de termen a împuternicirilor acestora, stabilirea cuantumului retribuției muncii lor, remunerațiilor anuale și compensațiilor, tragerea la răspundere a membrilor Consiliului societății;
 - h) aprobarea Regulamentului Comisiei de cenzori, alegerea membrilor ei și încetarea înainte de termen a împuternicirilor lor, stabilirea cuantumului retribuției muncii lor și compensațiilor, tragerea la răspundere a membrilor Comisiei de cenzori;
 - i) încheierea tranzacțiilor de proporții și a tranzacțiilor cu conflict de interese;
 - j) aprobarea normativelor de repartizare a profitului societății;
 - k) repartizarea profitului anual, inclusiv plata dividendelor anuale sau acoperirea pierderilor societății;
 - l) modificarea drepturilor proprietarilor de acțiuni preferențiale în legătură cu reorganizarea ori lichidarea societății, cu emiterea suplimentară de acțiuni preferențiale de altă clasă care dau proprietarilor lor drepturi suplimentare față

- de proprietarii acțiunilor preferențiale plasate, sau din alte motive prevăzute de legislația privind piața de capital sau de statutul societății;
- m) examinarea situațiilor financiare ale societății, aprobarea dării de seamă anuale a consiliului societății și a dării de seamă anuale a comisiei de cenzori;
- n) confirmarea societății de audit care va efectua auditarea situațiilor financiare anuale ale societății și stabilirea onorariului pentru serviciile de audit;
- o) reorganizarea sau dizolvarea societății;
- p) aprobarea actului de transmitere, bilanțului de divizare, bilanțului consolidat sau bilanțului de lichidare a societății.
- 3.4.** La adunările generale ale acționarilor este obligatorie prezența membrilor Consiliului, Comisiei de cenzori, Organului executiv .
- 3.5.** Ordinea de zi reprezintă un document de notificare și va descrie toate chestiunile propuse pentru adunarea generală a acționarilor în mod clar, complet și explicit. Ordinea de zi nu va include chestiuni pentru discuție intitulate ca „Altele” sau „Diverse”.
- 3.6.** Fiecare chestiune de pe ordinea de zi va fi discutată și votată separat.
- 3.7.** Vor fi introduse ca subiecte separate pe ordinea de zi a Adunării generale a acționarilor următoarele chestiuni:
- a) repartizarea profitului net, majorarea rezervelor,
 - b) plata dividendelor,
 - c) modificarea componenței numerice a Consiliului societății,
 - d) modificarea componenței numerice a Comisiei de cenzori,
 - e) încetarea înainte de termen a împuternicirilor Consiliului societății,
 - f) încetarea înainte de termen a împuternicirilor Comisiei de cenzori.
- 3.8.** Ordinea de zi a adunării generale a acționarilor nu poate fi modificată din moment ce a fost anunțată acționarilor, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație.
- 3.9.** În cazul alegerii membrilor Consiliului societății, acționarii trebuie să primească informația completă și obiectivă despre toți candidații. Această informație trebuie să includă, cel puțin, studiile, posturile ocupate în toată perioada de activitate, numărul de acțiuni deținute în societate și orice conflicte de interese existent sau potențial.
- 3.10.** Adunarea generală a acționarilor va dura suficient timp pentru a asigura dezbateri ample pe marginea fiecărei chestiuni incluse pe ordinea de zi și pentru ca toți acționarii prezenți să aibă posibilitatea de a adresa întrebări și de a primi răspunsuri în legătură cu chestiunile de pe ordinea de zi, înainte ca acestea să fie supuse votului. Totodată Adunarea generală a acționarilor va dura nu mai mult de o zi.
- 3.11.** Consiliul societății sau Organul executiv se angajează să nu impună condiții sau interdicții obligatorii față de participarea/neparticiparea acționarului la adunarea generală a acționarilor.
- 3.12.** Președintele adunării va depune toate eforturile necesare pentru ca acționarii să primească răspunsuri la toate întrebările discutate în cadrul adunării. În cazul în care întrebările nu sunt simple și nu se pot oferi răspunsuri imediate, persoana (sau persoanele), căreia i-au fost adresate, trebuie să ofere răspunsuri în scris cât mai curînd posibil după încheierea adunării generale.
- 3.13.** Ordinea de numărare a voturilor va fi simplă și accesibilă. Acționarii vor fi asigurați de corectitudinea rezultatelor votării.

- 3.14.** După ținerea adunării generale a acționarilor materialele prezentate spre examinare adunării generale a acționarilor vor putea fi vizualizate în continuare pe pagina web a societății <http://cartus.md>. Deciziile aprobate la Adunarea generală a acționarilor la fel vor fi publicate pe pagina web a societății.
- 3.15.** Adunarea generală a acționarilor se desfășoară la locul indicat în decizia de convocare a adunării.

Secțiunea 2. Consiliul societății

3.16. Consiliul societății reprezintă interesele acționarilor în perioada între adunările generale ale acționarilor și, în limitele competenței sale, controlează și reglementează activitatea societății. Consiliul societății activează în baza informării depline, cu bună credință și în cele mai bune interese ale societății și ale acționarilor prin asigurarea unei dezvoltări sustenabile a companiei. Consiliul societății se alege de adunarea generală conform prevederilor legislației și este subordonat acesteia.

3.17. Consiliul societății are un șir de atribuții, inclusiv privind:

1. decide cu privire la convocarea Adunării generale a acționarilor și întocmirea listei candidaților pentru alegerea organelor de conducere ale Societății;
2. aprobă modul de înștiințare a acționarilor despre ținerea Adunării generale, precum și modul de prezentare acționarilor a materialelor de pe ordinea de zi a Adunării generale pentru a se lua cunoștință de ele;
3. aprobă valoarea de piață a bunurilor care constituie obiectul unei tranzacții de proporții;
4. decide cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții prevăzute la art. 82 alin.1 din Legea privind societățile pe acțiuni și a tranzacțiilor cu conflict de interese ce nu depășesc 10% din valoarea activelor Societății conform ultimului raport financiar;
5. confirmă registratorul Societății și stabilește quantumul retribuției serviciilor lui;
6. decide privind selectarea prin concurs și numirea directorului general al Societății, încetarea înainte de termen a împuternicirilor lui, privind stabilirea quantumului retribuției muncii lui, remunerației și compensațiilor, privind tragerea lui la răspundere sau eliberarea de răspundere;
7. aprobă dările de seamă trimestriale ale directorului general al Societății;
8. aprobă prospectul ofertei publice de valori mobiliare;
9. aprobă darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii și modifică în legătură cu aceasta Statutul Societății;
10. aprobă decizia cu privire la emisiunea obligațiunilor, cu excepția obligațiunilor convertibile, precum și darea de seamă asupra rezultatelor emisiunii de obligațiuni;
11. decide, în cursul anului financiar, cu privire la repartizarea profitului net, la folosirea capitalului de rezervă, precum și a mijloacelor fondurilor speciale ale Societății;
12. face, la Adunarea generală a acționarilor, propuneri cu privire la plata dividendelor anuale și decide cu privire la plata dividendelor intermediare;
13. decide cu privire la înstrăinarea acțiunilor de tezaur prin expunerea lor la vânzare publică;
14. aprobă fondul de retribuire a muncii salariaților Societății;
15. decide cu privire la înstrăinarea acțiunilor de tezaur prin expunerea lor la vânzare publică;
16. decide cu privire la aderarea Societății la asociații sau uniuni;
17. decide în orice alte probleme prevăzute de Legea privind societățile pe acțiuni și de prezentul Statut.

- 3.18.** Responsabilitățile Consiliului societății, precum și divizarea acestora între membri, sunt prevăzute în regulamentul Consiliului. Regulamentul Consiliului societății mai conține prevederi referitor la relațiile cu Organul executiv și adunarea generală a acționarilor. Regulamentul Consiliului poate fi vizualizat pe pagina web a societății <http://cartus.md>.
- 3.19.** Componenta numerică a Consiliului societății trebuie să fie suficientă pentru a asigura organizarea activității Consiliului în modul cel mai eficient cu dezbateri obiective și echilibrate în procesul de luare a deciziilor, inclusiv posibilitatea de a forma comitete ale consiliului, precum și întru asigurarea acționarilor minoritari cu posibilitatea de a-și alege în Consiliul societății candidatul pentru care votează.
- 3.20.** Membrii Consiliului societății vor fi aleși în strictă conformitate cu prevederile legale.
- 3.21.** Orice schimbare în componența numerică a Consiliului societății se aprobă în cadrul adunării generale a acționarilor.
- 3.22.** Darea de seamă a Consiliului societății, prezentată Adunării generale a acționarilor, trebuie să includă activitățile Consiliului societății pe parcursul perioadei de gestiune și urmările cu caracter semnificativ pentru societate și acționari, strategia societății și riscurile afacerii, precum și date pe fiecare membru în parte privind frecventarea ședințelor Consiliului societății.
- 3.23.** Membrii Consiliului societății care au participat la mai puțin de jumătate din ședințele Consiliului vor asigura cu explicații lipsele înregistrate. Acest fapt va fi indicat separat în darea de seamă anuală a Consiliului, cu anexarea explicațiilor de rigoare.
- 3.24.** Consiliul societății se convoacă la necesitate, dar nu mai rar de o dată în trimestru.
- 3.25.** Cvorumul pentru desfășurarea ședințelor Consiliului societății este stabilit în Regulamentul Consiliului societății.
- 3.26.** Deciziile Consiliului societății vor fi aprobate cu votul majorității membrilor aleși prezenți la ședință.
- 3.27.** Membrii Consiliului societății, în exercitarea atribuțiilor sale, sunt obligați să:
- 1) îndeplinească cu bună-credință și diligența necesară, în interesul societății, sarcinile stabilite prin lege, statutul societății și alte documente interne;
 - 2) exercite competențele în scopurile stabilite prin legislația în vigoare, statutul societății și alte documente, fără a aplica abuz de putere;
 - 3) participe activ în discuții, la supravegherea activității societății, să depună eforturi adecvate pentru a obține informații cu privire la subiectele discutate;
 - 4) efectueze cercetări și analize independente cu referire la informațiile furnizate de societate, inclusiv prin invitarea experților externi;
 - 5) evite conflictele actuale și potențiale între interesele personale și cele ale societății. În cazul unui conflict de interese între societate și membru, acest membru nu trebuie să permită ca interesele personale să prevaleze asupra intereselor societății și niciodată nu va utiliza poziția sa corporativă pentru a face un profit personal sau pentru a obține alte avantaje personale.

Secțiunea 3. Organul executiv

- 3.28.** Rolul Organului executiv este gestionarea curentă a societății. Activitatea Organului executiv este supravegheat de către Consiliul societății și de adunarea generală a acționarilor. În exercitarea atribuțiilor sale Organul executiv trebuie să acționeze în interesele societății și ale acționarilor.
- 3.29.** Organul executiv al societății este unilateral, în persoana Directorului General conform art. 37 al Statutului societății.
- 3.30.** Organul executiv este responsabil de respectarea actelor normative în vigoare, statutului și regulamentelor interne ale societății. Organul executiv va prezenta evoluția societății și va pune în discuție managementul intern al riscurilor și sistemul de control cu Consiliul societății și Comisia de cenzori.
- 3.31.** Cele mai importante aspecte ale activității Organului executiv trebuie să fie incluse în dările sale de seamă, care se prezintă Consiliului societății și/sau adunării generale a acționarilor.
- 3.32.** Responsabilitățile Organului executiv sunt fixate în Statutul societății și regulamentul organului executiv care va conține un compartiment aparte referitor la raporturile cu Consiliul societății și adunarea generală a acționarilor și va fi afișat pe pagina web a societății <http://cartus.md>.
- 3.33.** Organul executiv se va numi pe o durată determinată.
- 3.34.** Procedura de alegere a Organului executiv va fi transparentă pentru toți acționarii.
- 3.35.** Orice schimbare a Organului executiv va fi publicată și afișată pe pagina web a societății <http://cartus.md>
- 3.36.** Organul executiv va asigura posibilitatea angajaților de a raporta orice abatere în funcționarea organelor de conducere ale societății, fără a pune în pericol drepturile și interesele acestora.
- 3.37.** Organul executiv este responsabil de furnizarea unei informații complete, exacte și esențiale către adunarea generală a acționarilor, Consiliul societății, Comisia de cenzori, și societatea de audit care auditează situațiile financiare ale societății.
- 3.38.** Organul executiv informează imediat Consiliul societății despre imposibilitatea exercitării atribuțiilor sale sau despre apariția impedimentelor în activitatea sa.

CAPITOLUL IV. POLITICA DE REMUNERARE

- 4.1.** La remunerarea membrilor Consiliului societății, Organului executiv și a Comisiei de cenzori se va reflecta contribuția efectivă a acestora la succesul activității societății.
- 4.2.** Quantumul și criteriile de remunerare a membrilor Consiliului societății, Organului executiv și Comisiei de cenzori, în conformitate cu prevederile legislației și cu practicile de guvernanță corporativă, se vor baza pe:
- 1) responsabilitățile și contribuțiile membrilor Consiliului societății, Organului executiv și ai Comisiei de cenzori la performanțele și rezultatele societății;
 - 2) capacitatea de a atrage, a selecta și a păstra manageri calificați și loiali;
 - 3) rezultate demonstrate de acționare în interesul societății a membrii Consiliului, Organului executiv și Comisiei de cenzori.
- 4.3.** Remunerarea Organului executiv se aprobă de Consiliul societății.
- 4.4.** Remunerarea membrilor Consiliului societății și ai Comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală a acționarilor.
- 4.5.** Darea de seamă anuală a Consiliului societății va reflecta modul în care a fost implementată politica de remunerare în anul financiar precedent.
- 4.6.** Acționarii trebuie să aibă acces la politica adoptată de societate în ceea ce privește stabilirea remunerațiilor și bonusurilor membrilor Consiliului societății, Organului executiv, Comisiei de cenzori, precum și la informația cu privire la remunerațiile anuale și stimulentele variabile primite de acești membri.

CAPITOLUL V. VALORILE CORPORATIVE

- 5.1.** Organul executiv și Consiliul societății vor întreprinde măsurile necesare în vederea instituirii unui mediu etic în cadrul societății, inclusiv prin stabilirea standardelor profesionale și valorilor corporative care promovează integritatea profesională, atât a conducerii, cât și a angajaților.
- 5.2.** Organul executiv va elabora și aproba Codul de conduită profesională al angajatului „Cartus” SA întru asigurarea calității serviciilor prestate, o bună administrare în realizarea obiectivelor întreprinderii, eliminarea acțiunilor ilicite în întreprindere, bazat pe principiile practicilor echitabile, transparente și legale.
- 5.3.** În Codul de conduită în afaceri al societății vor fi prevăzute norme ce țin de interdicția pentru toți angajații săi de a:
- 1) pretinde, accepta sau să primească bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă din partea oricăror persoane care dețin relații de business cu compania (de ex. clienți, furnizori, contractanți);
 - 2) oferi lucruri de valoare în mod direct sau indirect reprezentanților autorităților publice și partenerilor de afaceri pentru ca aceștia să ofere sau să promită un avantaj necuvenit;
 - 3) efectua plăți, ofertele de plată, cât și alte obiecte de valoare oferite sau promise în mod direct sau indirect în scopul de a influența sau de a obține avantaje personale sau de afaceri necuvenite.
- 5.4.** Societatea își asumă angajamentul:
- 1) de a se conforma cadrului normativ aferent contractelor și serviciilor guvernamentale (achiziții publice) și de a se asigura că rapoartele, certificatele și declarațiile sale către reprezentanții autorităților publice sunt corecte și complete;
 - 2) că părțile terțe vor fi contractate doar pentru a realiza sarcini care implică interese de afaceri, cu condiția că taxele care urmează să fie achitate sunt rezonabile, toate aranjamentele sunt documentate în mod clar și sunt în conformitate cu politicile societății.
- 5.5.** Societatea își asumă responsabilitatea să activeze într-un mediu lipsit de corupție, spre îndeplinirea scopurilor strategice și promovării valorilor corporative ale societății,
- 5.6.** Societatea își asumă responsabilitatea aplicării principiului "toleranță zero față de corupție" în toate afacerile sale.

CAPITOLUL VI. CONFLICTUL DE INTERESE

- 6.1.** Orice conflict de interese între societate și persoanele interesate va fi evitat.
- 6.2.** Deciziile asupra unor tranzacții, în urma cărora membrii Consiliului societății sau Organul executiv ar putea avea conflicte de interese de importanță materială pentru societate, se aprobă în absența membrilor interesați în cazul încheierii unor astfel de tranzacții.
- 6.3.** Politicile societății în identificarea, verificarea valorii tranzacțiilor cu conflict de interese anterior aprobării acestora, cât și modul de aprobare a acestora, se vor baza pe prevederile legislației, statutului și regulamentele societății.
- 6.4.** Acțiunile tuturor organelor de conducere vor fi bine coordonate pentru a asigura prevenirea și soluționarea conflictelor de interese, oricăror altor conflicte ar putea apărea, fiind identificate într-un stadiu timpuriu.
- 6.5.** Persoanele cu funcții de răspundere ale societății și persoanele interesate ale societății:
- 1) nu pot primi donații, servicii, cadouri gratuite de la societate, persoanele afiliate societății, precum și de la alte persoane implicate în relațiile cu societatea, cu excepția celor a căror valoare nu depășește indicatorul stabilit prin Codul de conduită în afaceri al societății;
 - 2) nu vor acorda avantaje unor terți în detrimentul societății;
 - 3) nu vor folosi oportunitățile de afaceri ale societății în scopul realizării intereselor proprii, ale rudelor lor sau ale partenerilor de afaceri, precum și a intereselor oricăror altor persoane.
- 6.6.** Persoanele cu funcții de răspundere ale societății și persoanele interesate ale acesteia, precum și persoanele afiliate lor, vor raporta în termeni rezonabili despre orice conflict de interese Organului executiv, iar Organul executiv respectiv va raporta Președintelui Consiliului societății și vor furniza informațiile relevante conform prevederilor legislației.
- 6.7.** Consiliul societății va aproba decizia privind încheierea tranzacțiilor cu conflicte de interese în absența persoanei interesate, în unanimitate de membrii aleși neinteresați ai Consiliului. Dacă mai mult de jumătate dintre membrii aleși ai Consiliului societății sunt persoane interesate în efectuarea tranzacției date, aceasta va fi încheiată numai prin hotărârea Adunării generale a acționarilor. Tranzacția cu conflict de interese, aprobată de către Adunarea generală a acționarilor, se ia cu majoritatea voturilor din numărul total de voturi ale persoanelor care nu sunt interesate în încheierea acestor tranzacții.

CAPITOLUL VII. DEZVĂLUIREA INFORMAȚIEI ȘI TRANSPARENȚA

- 7.1.** Informația va fi pregătită și dezvăluită în conformitate cu prevederile legislației și actelor normative în vigoare, inclusiv informația financiară și non financiară.
- 7.2.** Societatea în calitate de entitate de interes public deține o pagină web proprie pe platforma căreia se dezvăluie informația prevăzută de legislație, de actele normative în vigoare și prezentul Cod.
- 7.3.** Societatea asigură că informația va fi accesată ușor de către utilizatori, iar informația dezvăluită va fi veridică, precisă, lipsită de ambiguitate și expusă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
- 7.4.** Toate informațiile care ar putea influența procesul de luare a deciziilor cu privire la investiții în instrumente financiare ale societății vor fi făcute publice și vor fi disponibile în același termen pentru toate persoanele care ar putea fi interesate, în scopul de a oferi beneficiarilor de informații o imagine deplină pentru evaluare.
- 7.5.** Societatea va întocmi rapoarte anuale care conțin informații cu privire la descrierea activității, analiza situației financiare și rezultatelor operațiunilor, modificările la capitalul propriu, orice riscuri semnificative și factorii de risc.
- 7.6.** Societatea va dezvălui informația în conformitate cu prevederile legale, publicând pe pagina web următoarele:
- 1) informația generală cu privire la societate - date istorice, genurile de activitate, datele de înregistrare, adresa juridică etc.;
 - 2) informația privind adunările generale ale acționarilor, proiectele de decizii care urmează să fie examinate, hotărârile adoptate - cel puțin pentru ultimul an de gestiune, materialele pentru viitoarea adunare generală a acționarilor, precum și orice materiale suplimentare care au fost prezentate în conformitate cu legislația;
 - 3) Statutul societății;
 - 4) Regulamentul Consiliului societății, care reglementează activitatea Consiliului, precum și politica de remunerare a membrilor Consiliului;
 - 5) situațiile financiare anuale și alte rapoarte anuale ale societății;
 - 6) informația cu privire la Organului executiv și membrii Consiliului societății ,
 - 9) acționarii care dețin cel puțin 5% din acțiunile societății, cât și informațiile privind modificările înregistrate (pe parcursul perioadei de gestiune) în structura acționarilor respectivi;
 - 10) situațiile financiare anuale ale societății pentru perioadele de gestiune precedente;
 - 11) Codul de guvernanta corporativă;
- 7.7.** Societatea va publica și va actualiza, în cel mai scurt timp, pe pagina web informațiile care, în conformitate cu prevederile legislației, ale actelor normative în vigoare și ale prezentului Cod, trebuie să fie dezvăluite obligatoriu.

CAPITOLUL VIII. AUDITUL, CONTROLUL INTERN ȘI MANAGEMENTUL RISCULUI

Secțiunea 1. Auditul extern

- 8.1.** Auditul situațiilor financiare anuale ale societății se efectuează conform legislației în domeniul auditului. Societatea va planifica controale (verificări regulate) și va stabili procedurile de (audit) pentru controlul intern și extern.
- 8.2.** Auditorii vor avea acces la toate documentele necesare pentru efectuarea auditului și posibilitatea de a participa la ședințele Consiliului și la Adunările generale ale acționarilor la care sunt puse în discuție aspectele ce țin de auditul situațiilor financiare anuale și la alte informații aferente acestora.
- 8.3.** Auditorii vor furniza societății servicii obiective de audit și consultanță pentru a facilita eficiența activității societății și a oferi sprijin în realizarea obiectivelor stabilite managementului societății, asigurând o abordare sistematică pentru evaluarea și îmbunătățirea proceselor de gestionare și control al riscurilor.
- 8.4.** Societatea va respecta prevederile în vigoare în procesul selectării societății de audit, iar societatea de audit va garanta respectarea prevederilor legale privind activitatea de audit.

Secțiunea 2. Comisia de cenzori

- 8.5.** Comisia de cenzori se numește de Adunarea generală a acționarilor și este subordonată acesteia. Comisia de cenzori are responsabilitatea de supraveghere a sistemului de control intern, precum și verifica respectarea regulamentelor interne ale societății.
- 8.6.** Obiectivele Comisiei de cenzori este de a asigura o activitate eficientă și de succes a societății, o veridicitate a informațiilor prezentate și conformarea acestora cu actele de reglementare relevante și cu principiile de afaceri. Comisia de cenzori ajută Consiliul societății să identifice deficiențele și riscurile în gestionarea societății.
- 8.7.** Societatea își va verifica activitatea în mod regulat și va defini procedura de control intern. Membrii Comisiei de cenzori vor avea acces la informațiile cu privire la principiile contabile practicate de societate.
- 8.8.** Funcțiile și responsabilitățile Comisiei de cenzori vor fi specificate într-un regulament aparte al Comisiei de cenzori aprobat de către Adunarea generală a acționarilor.
- 8.9.** Membrii Comisiei de cenzori vor deține cunoștințe în domeniul contabilității și raportării financiare.
- 8.10.** Consiliul societății va informa Comisia de cenzori cu privire la intenția de a aproba tranzacții semnificative și neordinare, în cazul în care sunt posibile evaluări alternative, și se va asigura că Comisia de cenzori are acces la toate informațiile în conformitate cu legislația.
- 8.11.** Comisia de cenzori are dreptul de a efectua investigații independente în scopul identificării încălcărilor în activitatea societății.
- 8.12.** Adunarea generală a acționarilor aprobă planul anual de lucru al Comisiei de cenzori, analizează rezultatele activității Comisiei de cenzori.

Secțiunea 3. Managementul riscului

- 8.13.** Obiectivul de bază în gestionarea riscurilor este de a asigura identificarea și supravegherea riscurilor legate de activitatea comercială și investițională a societății.
- 8.14.** Respectarea normelor de guvernanță corporativă ca parte a măsurilor de protejare a riscurilor și a drepturilor acționarilor prezintă temei de evaluare pentru investitori, inclusiv strategici.
- 8.15.** Societatea va gestiona cele mai importante existente și potențiale riscuri inerente activității sale, precum și va defini principiile de bază de gestionare a riscurilor, în mod special, a celor de fraudă și corupție, conform procedurilor stabilite.
- 8.16.** Consiliul societății este responsabil pentru procesul total de gestionare a riscurilor, asigurând gestionarea riscurilor pentru operațiunile interne și externe, respectarea procedurilor financiare și juridice într-un mod adecvat printr-un mecanism intern stabil.
- 8.17.** Organul executiv va fi responsabil în fața Consiliului în ceea ce privește proiectarea, implementarea și monitorizarea procedurilor de gestionare a riscurilor și integrarea acestora în operațiunile de zi cu zi ale societății.

CAPITOLUL IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

- 9.1** Aderarea la standardele de guvernanță corporativă a societății vor facilita promovarea unor afaceri viabile și a unui cadru legal ce susține guvernarea corporativă eficientă și inițiativele de supraveghere aferente, pe care organele de conducere și de supraveghere ale societății.
- 9.2** Respectarea exigențelor de guvernanță corporativă, prevăzute în actele normative în vigoare și prezentul Cod, reprezintă cel mai bun mecanism de protejare a drepturilor acționarilor.
- 9.3** Consiliul societății și Organul executiv vor realiza atribuțiile și responsabilitățile sale acționând în interesul acționarilor. Încălcarea responsabilităților delegate vor atrage după sine consecințe pentru persoanele care au admis încălcări și au prejudiciat societatea.
- 9.4** Societatea va elabora și va aproba documentele sale interne ținând cont de recomandările de guvernanță corporativă prevăzute în prezentul Cod.
- 9.5** Codul este aprobat de către Adunarea generală a acționarilor. La fel vor fi aprobate modificările și completările la prezentul Cod.